

Camí de l'Espunyola a Peguera

Castellar del Riu

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Diferents indrets del terme municipal.

Coordenades:

Latitud: 42.11122
Longitud: 1.77375
UTM Est (X): 398621
UTM Nord (Y): 4662853

Classificació

Número de fitxa 08050 - 84
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Alguns trams es troben afectats per les modificacions de les noves vies de comunicació.
Protecció Legal
Observacions protecció: Llei 3/1995, de 23 de març
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Generalitat de Catalunya
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dc., 05/10/2011 - 02:00

Descripció

El camí que provinent de l'Espunyola es dirigeix cap a Peguera passant per Capolat i Castellar del Riu presenta el trajecte següent. A l'alçada de Cal Pius s'inicia el camí que es dirigeix cap el Pla de la Llosa

passant per Sants Metges. Creua la carretera davant Cal Pius i segueix cap a Sants Metges per pujar pel camí del pantà de l'Espunyola. Un cop arriba a dalt del Cingle va de pla fins el pantà (Capolat), després pel cingle de Sant Salvador cap el Pla de la Llosa, on hi ha dret a returada, segueix per la carretera fins Coll de Jouet, després cap Terça, Coll de Cabra i Pla de Campllong, on es troba amb el camí que ve de Berga cap a Sant Llorenç de Morunys. Continua cap al Pla de Campllong, Can Rabeu, cap el Xalet vell dels Rasos i segueix fins a Peguera passant pel Sant Crist, Rasos, Collada de Peguera, Camp del Vidre i Salomó. Consta que té uns 40 metres d'amplada (20 per banda, 30 passes). Aquest camí ramader té consideració de gran eix transhumant en l'inventari de camins ramaders del Berguedà (Grup de Defensa de la Natura del Berguedà (2007): Inventari dels camins ramaders del Berguedà. Dirigit per Xavier Campillo i Besses, i el suport del Parc Natural del Cadí-Moixeró i de Berguedà Iniciatives SD, SL.). El trajecte d'aquest camí sembla que té algunes modificacions o variants degudes a l'obertura de la carretera de Berga a Sant Llorenç de Morunys a finals del segle XIX; de fet, en aquesta època i amb l'aparició de les noves vies de comunicació van ser diversos els camins que van ser modificats o adaptats en part del seu trajecte. Sembla que en aquest cas la variant és en el terme de Capolat.

Observacions:

L'any 2.007 es va realitzar l'inventari dels camins ramaders del Berguedà per part del Grup de Defensa de la Natura, dirigit per Xavier Campillo i Besses, i el suport del Parc Natural del Cadí-Moixeró i de Berguedà Iniciatives SD, SL.. El codi d'aquest camí en l'Inventari dels camins ramaders del Berguedà fet pel Grup de Defensa de la Natura és ICR56. En l'inventari aquest camí és denominat "Camí de l'Espunyola a Peguera o camí de Capolat".

Història

El conjunt dels camins ramaders formen part d'una complexa xarxa de vies de comunicació, que es poden categoritzar en diferents tipologies, entre els quals hi ha els grans eixos transhumants. Dins el terme municipal de Castellar del Riu té la categoria de gran eix transhumant el camí que provinent de l'Espunyola es dirigeix cap Peguera passant per Capolat (ICR56); una altra categoria són els camins principals, com el camí de Berga a Llinars (ICR36) i altres camins secundaris, com el camí d'Avià a Campllong (ICR37). Els camins ramaders estan connectats entre ells ja que la seva funció és permetre el trànsit dels ramats transhumans que provinents de la costa i la plana es dirigien a les pastures pirinenques. De fet a la comarca del Berguedà hi creuen alguns dels camins ramaders més importants de Catalunya, entre els que cal destacar el camí ramader que uneix el Vallès amb Castellar de N'Hug i el Pla d'Anyella. És difícil saber-ne l'antiguitat, tot i que consten poques mencions directes són esmentats des d'època medieval; de fet, la majoria han estat emprats des de temps molt reculats i en alguns casos, el seu trajecte o algun tram, forma part de camins de connexió emprats no només com a ramaders, sinó també com les vies naturals de pas i d'unió de diferents poblacions.

Els camins ramaders són un bé de domini públic i de titularitat autonòmica, i són inalienables, imprescriptibles i inembargables; estan protegits per la llei 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries. La llei diu que "se entiende por vías pecuarias las rutas o itinerarios por donde discurre o ha venido discurrendo tradicionalmente el tránsito ganadero."(art.12). La llei contempla usos complementaris dels camins ramaders com el passeig, la pràctica de senderisme, i altres, sempre respectant la prioritat del trànsit ramader.

Bibliografia

AGRUPACIÓ DE MUNTANYENCs BERGUEDANS (1984)"Pels camins del Berguedà". L'Erol, juliol de 1984: 75-81.

CAMPILLO,X. (Dir.)(2004): Inventari de camins de la comarca del Berguedà (segona fase). Consell Comarcal del Berguedà. Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera, Naturgest S.L.

CAMPILLO,X. (Dir.)(2007): Inventari de camins ramaders del Berguedà. Grup de Defensa de la Natura del Berguedà, Parc Natural del Cadí-Moixeró, Berguedà Iniciatives SD, SL.

GALERA, A.(1996):"Els camins medievals en la Catalunya central: entorn les Stratae Kardonensia i la Via Salinaria". Dovella, tardor 1996, 21-28.

Mapa i guia excursionista Rasos de Peguera-Serra d'Ensià. Col·lecció E-25, Pirineu i Prepirineu. Editorial Alpina, edició 2004-2005.

SERRA, R.; SANTANDREU, M.D. (1984): "Dels camins romans a les carreteres asfaltades". L'Erol, juliol de 1984, 12-22.

TORRES, C.A.(1905) . "Itinerari per les Valls Altes del Llobregat. Berguedà", p. 167, Barcelona.

